

XI Konferencja Dipterologiczna Polskiego Towarzystwa Entomologicznego
„Biologia i systematyka muchówek”

oraz

XXXVII Zjazd Sekcji Dipterologicznej Polskiego Towarzystwa
Entomologicznego

Sponsorzy konferencji:

Biuro Gospodarcze i Kulturalne Tajpej

Toruń-Przysiek, 20–22 kwietnia 2018 r.

II sesja referatowa

Hematofagiczny rodzaj *Culicoides* LATREILLE (Diptera: Ceratopogonidae) w górnokredowym zapisie kopalnym

AGATA PIELOWSKA, RYSZARD SZADZIEWSKI

Pracownia Entomologii Ewolucyjnej i Muzeum Inkluzji w Bursztynie, Katedra Zoologii Bezkręgowców i Parazytologii,

Uniwersytet Gdański, Wita Stwosza 59, 80-308 Gdańsk

e-mail: agata.pielowska@phdstud.ug.edu.pl, ryszard.szadziewski@biol.ug.edu.pl

Kopalne kuczmany najczęściej opisywane są z inkluzji w bursztynie, którego niewątpliwą zaletą jest bardzo dobre zachowanie cech morfologicznych, co pozwala na rozpatrywanie fosylnego okazu posługując się podobnymi kryteriami jak w przypadku okazów współczesnych. Za początek linii ewolucyjnej rodziny Ceratopogonidae przyjmuje się jurę, choć geochronologicznie muchówki te sięgają okresu barremu przypadającego na wczesną kredę. Dotychczas najstarszym rekordem kuczmana z rodzaju *Culicoides* LATREILLE był *C. doyeni* CHOUFANI et al. 2014, pochodzący z bursztynu francuskiego Vendée. Obecnie zapis kopalny rodzaju *Culicoides* obejmuje 49 gatunków, przy czym gatunki notowane w żywicach kopalnych pochodzących z okresu górnej kredy (72–100 mln lat) stanowią prawie 37% (18 gatunków). Inkluzje rodzaju *Culicoides* występujące w górnokredowych żywicach kopalnych pochodzą kolejno z bursztynów: kanadyjskiego (7 gat.), syberyjskiego (4 gat.), New Jersey (5 gat.), francuskiego (bursztyn z Vendée, 1 gat. i bursztyn z Provence, 1 gat.) oraz dwa nowe gatunki z bursztynu birmańskiego (SZADZIEWSKI et al., *w druku*), które są jednocześnie najstarszymi notowanymi przedstawicielami rodzaju *Culicoides*, liczącymi 100 milionów lat.

Dla najstarszych gatunków z bursztynu birmańskiego utworzony zostanie nowy podrodzaj, w którym umieszczony zostanie również współczesny *C. cameroni*.